

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев2 1098/06
13.07.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Дражића, председника већа, Биљане Драгојевић, Власте Јовановић, Јелене Боровац и Звездане Лутовац, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против тужене "ББ", ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против решења Округног суда у Нишу Гж.І 990/05 од 06.12.2005. године, у седници одржаној 13.07.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против решења Округног суда у Нишу Гж.1. 990/05 од 06.12.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Решењем Општинског суда у Нишу П.1. бр.2230/03 од 25.02.2005. године одбачена је тужба у овој правној ствари као неблагоприятна и одлучено да свака странка сноси своје парничне трошкове.

Решењем Округног суда у Нишу Гж.1. 990/05 од 06.12.2005. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено је првостепено решење.

Против правноснажног решења донесеног у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијано решење у смислу одредбе чл.399. у вези са одредбом чл.412. ЗПП ("Сл.гласник РС" бр.125/04) па је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из чл.361. став 2. тач.9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из чл.361. став 2. тач.12. ЗПП, на коју се ревизијом указује, јер у разлозима побијаних одлука нижестепених судова нема противречности ни међу собом нити у односу на садржину списа и доказа у њима.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоцу је коначним решењем туженог од 03.11.1997. године престао радни однос са даном 30.06.1997. године, на основу чл.100. став 3. тач.1. Појединачног колективног уговора због неоправданог изостанка са рада више од пет радних дана узастопно. Побијано решење је достављено тужиоцу преко кућне адресе и истовремено је 04.11.1997. године истакнуто на огласној табли у просторијама туженог. Радна књижица се налази код тужиоца од 1997. године. Тужбу за поништај решења о престанку радног односа поднео је 22.07.2003. године.

Полазећи од овако утврђених чињеница, нижестепени судови су правилно закључили о неблагоприятности тужбе у овом спору.

Према одредби чл.11. став 1. и 2. Закона о радним односима ("Сл.гласник РС" бр.55/96 ...), који се примењује на овај случај, радни однос престаје отказом уговора о раду даном достављања отказа уговора о раду, а запосленом који је засновао радни однос на основу одлуке надлежног органа (без закљученог уговора о раду) радни однос престаје даном достављања решења о престанку радног односа, ако овим законом није друкчије одређено. Према одредби чл.114. став 1. истог закона, запослени који није задовољан отказом уговора о раду, односно коначним решењем надлежног органа којим је одлучено о његовом праву, обавези или одговорности, има право да покрене спор код надлежног суда ради заштите својих права у року од 15 дана од достављања отказа уговора о раду, односно решења.

Како је према утврђеном чињеничном стању тужилац пропустио рок за судску заштиту прописан одредбом чл.114. став 1. Закона о радним односима, правилно је одлукама нижестепених судова његова тужба одбачена као неблагоприятна. За ову одлуку дати су довољни и непротивречни разлози па су у том погледу неосновани наводи у ревизији о погрешној примени материјалног права.

Правилност оцене о неблагоприятности тужбе у овом спору не доводи се у сумњу ревизијским наводом да је приликом достављања одлуке о престанку радног односа тужиоцу повређен закон. Решење о остваривању права, обавеза и одговорности доставља се запосленом на начин одређен колективним уговором, односно правилником. Према стању у списима и чињеничном утврђењу судова оспорена одлука о престанку радног односа достављена је тужиоцу новембра 1997. године преко кућне адресе, што је потврђено потписом примаоца. Достава одлуке извршена је истовремено и истицањем на огласној

табли туженог, чиме је поступљено у складу са одредбом чл.108. важећег Појединачног колективног уговора туженог. Овако извршена достава која није оспоравана у периоду од преко пет година, у којем се тужилац није интересовао за свој радноправни статус, произвела је дејство уредно и законито извршене доставе и довела до наступања преклузије губитком тужиочевог права на тужбу, односно судску заштиту, због протеча законског рока за њено подношење.

Пружање судске заштите због повреде права на рад и права из радног односа, није могуће без активне улоге запосленог коме је то право повређено, како је то правилно закључио првостепени суд у побијаном решењу. У ситуацији када је још јануара 1997. године од туженог преузео радну књижицу због одласка у иностранство и није је у међувремену вратио, и када сам тврди да га је тужени од марта - априла те године удаљио са рада, при чему до подношења тужбе јула 2003. године није ништа предузео да заштити своје право, тражи враћање на рад и регулисање радноправног статуса, тужилац се не може успешно позивати на чињеницу да му достава одлуке о престанку радног односа није лично и уредно извршена, све до 07.07.2003. године, када је заправо код туженог дошао са радном књижицом ради регулисања уписа свог радног стажа.

Нема значаја ни ревизијски навод да је тужилац у време доношења оспорене одлуке о престанку радног односа био на боловању и да је његов изостанак са посла био оправдан. Рок за судску заштиту је преклузивни рок материјалног права чијим пропуштањем долази до губитка права на судску заштиту. Због тога је пропуштањем овог рока од стране тужиоца наступила правноснажност одлуке о престанку радног односа, па није могуће ценити њену законитост.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу одредбе чл.412. став 5. у вези чл.405. и чл.491. став 1. ЗПП ("Сл.гласник РС" бр.125/04), одлучио као у изреци решења.

Председник већа-судија

Слободан Дражић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

вг